

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ДИРЕКЦИЯ "ОБЖАЛВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО" - ПЛОВДИВ

ПК 4004 гр. Пловдив
ул. "Скопие" № 106

факс 032 / 679-700
тел. 032 / 935-411

ОТНОСНО: Дължими осигурителни вноски и данък по ЗДДФЛ, върху изплатени суми, за сметка на социалните разходи, при пенсиониране на служител.

В запитването посочвате следната фактическа обстановка: По социалната програма на дружеството за 2009г., в т.4 „Разходи за ритуали” имате предвидени средства за изплащане на суми в размер на една средна работна заплата при пенсиониране на служител. Тази сума се изплаща от социален разход.

Поставяте въпроси относно:

1. Дължите ли осигурителни вноски (лични и за сметка на работодателя) върху изплатената сума?
2. Дължите ли данък по ЗДДФЛ?

Социално-битовото и културното обслужване на работниците и служителите е регламентирано в чл. 292 – чл. 300 от Кодекса на труда (КТ). Социални разходи са отчетените като разходи, социални придобивки /в пари или в натура/, по чл. 294 от Кодекса на труда и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от Кодекса на труда или от ръководството на предприятието. Социалните придобивки, които работодателите предоставят на работниците и служителите по реда на посочените разпоредби могат да се получават пряко от лицата в пари или в натура, както и косвено – за издръжка на столове, здравни и лечебни заведения, за търговско и битово обслужване, бази за отдих и др.

На основание чл.6, ал.11 от Кодекса за социално осигуряване, върху средствата за социални разходи, давани постоянно или периодично пряко на лицата по чл.4, ал. 1 и 2 в пари или в натура, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии", определени съответно по реда на ал. 3, 4 и 5, а за родените след 31 декември 1959 г. и за ДЗПО в Универсален пенсионен фонд (аргумент чл. 127, ал. 1 и чл. 157, ал. 6 от Кодекса за социално осигуряване).

Предвид уреденото по силата на чл. 40, ал. 1, т. 1 от Закона за здравно осигуряване уеднаквяване на осигурителният доход за държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване, върху средствата за социални разходи се дължат и здравноосигурителни вноски.

Съотношението, в което се разпределят дължимите осигурителни вноски, между осигурителите и осигурените, е определено в ал.3 на чл.6 от КСО.

От 1 януари 2009 г. осигурителната вноска за фонд "Пенсии" за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., се разпределя:

- 8 на сто за сметка на осигуреното лице и 18 на сто за сметка на самоосигуряващото се лице;

- 10 на сто за сметка на осигурителя, а когато лицето работи при условията на I и II категория труд и за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 4, както и за следователите по Закона за съдебната власт - 13 на сто;

Осигурителната вноска за фонд "Пенсии" за лицата, родени след 31 декември 1959 г., се разпределя:

- 5,8 на сто за сметка на осигуреното лице и 13 на сто за сметка на самоосигуряващото се лице;

- 7,2 на сто за сметка на осигурителя, а когато лицето работи при условията на I и II категория труд и за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 4, както и за следователите по Закона за съдебната власт - 10,2 на сто.

Съгласно чл. 157, ал. 6 от КСО, осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване – за професионален и универсален пенсионен фонд, се внасят върху доходите, за които се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, с изключение на чл. 9, ал. 6 и 7 и § 9, ал. 2 и 3.

Вноската за универсален пенсионен фонд се разпределят между осигурителите и осигурените лица, както следва:

- за сметка на осигуреното лице - 2,2 на сто;
- за сметка на осигурителя - 2,8 на сто.

Вноските за професионалните пенсионни фондове са изцяло за сметка на осигурителите.

Здравноосигурителните вноски се поделят между работодателя и осигурения в съотношението по чл. 40, ал. 1, т.1 от ЗЗО (за 2009 г. - 60:40).

Сумите, за сметка на социалните разходи, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, не се включват при определяне на минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя.

Съгласно чл.2, ал.1 от Наредба за елементите на възнагражденията и доходите, върху които се правят осигурителни вноски, осигурителни вноски се изчисляват и внасят върху сумите, изплатени или начислени и неизплатени за сметка на средствата за социални разходи пряко, постоянно или периодично на работниците и служителите в пари или в натура.

В чл.2, ал.2 и ал.3 от Наредбата са определени върху кои социални разходи не се дължат осигурителни вноски – „Осигурителни вноски не се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени за сметка на социалните разходи за издръжка на столове (включително за поевтиняване храната в тях), на здравни и лечебни заведения, детски заведения, почивни бази, поддържане на културни потребности на работниците и служителите, вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, доброволно здравно осигуряване и доброволно осигуряване за безработица и професионална квалификация, както и върху еднократните помощи в пари или в натура, изплатени на работниците и служителите за лекарства, при продължително боледуване, за раждане, при смърт на член от семейството или при други случайно настъпили събития. Осигурителни вноски не се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени под формата на ваучери за храна на работници и служители, включително на лицата, работещи по договори за управление, при условията на чл. 209, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане.”

В разглеждания казус, върху изплатената сума за сметка на социалните разходи, при пенсиониране на служителя, следва да начислявате дължимите вноски в посочените по-горе размери.

Отговорът на поставения от Вас втори въпрос се съдържа в разпоредбите на чл.204, т.2 във връзка с чл.205 от ЗКПО. Първата посочена разпоредба регламентира, че с данък върху разходите се облагат при работодателя социалните разходи, предоставени в натура, което съгласно § 1, т.34 от ДР на същия закон означава, че между работодателя и наетите лица не трябва да има парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки. На основание цитираната норма на чл.205 от ЗКПО социалните разходи, които не са предоставени в натура, представляващи доход на физическо

лице, се облагат при условията и реда на чл.24,ал.1 от Закона за данъците върху доходите на физически лица/ЗДДФЛ/.